

Kiss Anna: A téli utak ördöge

„Végül is szöknüük kell. A sors által így lett megírva. Ki gondolta volna, hogy a fagyöngycsokorral az a sápadt nyúl-prémes nő már két napja a hentes hitvese!” — olvassa fel Turj ángyom Rebeka néninek a történetet, és a kis csutkarozó sem kapadozik most az egyszer, hogy ez az ő könyve, tessék neki visszaadni, ő kapta karácsonyra. Ha nem így a nagyoktól hallaná, talán el sem indulna Hellobóruszszal a téli úton, mert a kalandok bizony olyan nyelven vannak írva, ami két szóval mondja el azt, amit hússzal szokás.

Valahogy így kéne Kiss Anna verseinek elkerülni a gyerekekhez, felnőtt kézen át. Egyrészt mert felnőttnek is kedves olvasmányok ezek a versek, akár a legkisebbekhez szólók is. (A holdnak háza van c. kötet). De legfőképp a Tükörképek álmai, ahol a falu története az

álmok fonákján kapnak új színeket.

Másrészt mert a vers mindig így kettőjüköz szól, nem különülnek el benne a gyermek és a felnőttvilág eseményei, ahogyan a költőnő falujában sem küldték ki a gyereket a szobából, akár miről folyt is a szó. Így vált a nevelés beavatássá, amelynek fontosságára Ancsel Éva is felhívja a figyelmet. „Tavasz van, beérnek az őszi lakodalmak, nehéz léptű asszonykák tulipánnal, jácinttal kontyos koronavirággal bajlódnak”. Magától is rájön a gyerek, miről is van itt szó, de ha nem szokta és szerette meg a találókérdéseket, vagy ha a verstől nem ezt várja?

Kiss Anna verseit épp azért szeretem bevinni az órákra, mert alkalmas bevezetőül kínálkoznak a mai kötetet világába. Nála nincs éles határvonal gyerekeknek és felnőtteknek szóló vers között, a gyerek

fokozatosan érhet bele az utóbbiakba. És ha már egyszer bevittem a verset, mindig akad gyerek, akit megfog egy-egy mondat. A versben csak egy sor utal Sídó Annuska egyik álmára, s „hét üres padlás” álomra, de ő már lát is valamit mozdulni a kémény mögött, nem ott ahol a fekete macska ül a zsákon, már rajzolja is a történetet. „Uram, ki műhelyedben egykor formáltad a fazekasremeket, első a mivességben, ki a sárnak hajlandóságát ismered, és tiltod a lélek nélküli munkát, kényszerűségből hozzád fordulok, ne legyen a szép mindig éktelelné, a mives mindig semmirevalóvá, mikkel muszáj élnünk...” — kezdi fohászát Kiss Anna „A viszony” c. kötetében, és a maga részéről nyugodt lehet. Versei méltó párjai a zsadányi szabó, a makói pék és a pusztai faragó remekeinek.

Sz

